

Obsah

Předmluva	7
1. Úvod	9
1.1. Význam dělicích metod	9
1.2. Dělicí metody chromatografické	10
2. Literární přehled dělení na derivátech celulózy	13
3. Teoretická část	17
3.1. Princip iontové výměny na celulózách	17
3.2. Princip tvorby komplexů, zvláště typu chelátů s kyselinou EDTA	21
3.3. Princip reakce derivátů celulózy s kovovými ionty v přítomnosti chelátotvorného činidla	26
4. Celulóza a její deriváty	29
4.1. Přírodní celulóza	29
4.2. Deriváty celulózy schopné výměny iontů a princip jejich přípravy	30
5. Vlastnosti celulózových ionexů	36
5.1. Tvar a velikost částic	36
5.2. Charakteristika výměnných skupin	38
5.2.1. Výměnné skupiny katexových celulóz	38
5.2.2. Výměnné skupiny anexových celulóz	39
5.3. Bobtnavost	40
5.4. Zesítkování	42
5.5. Kapacita	42
6. Experimentální část	45
6.1. Zkoušky základních vlastností zvolených ionexových celulóz	45
6.1.1. Použité chemikálie a přístroje	45
6.1.2. Použité typy a druhy derivátů celulóz	47
6.1.3. Stanovení vlhkosti, bobtnavosti, standardní průtokové rychlosti, chemické odolnosti a jiných vlastností CIE	48
6.1.4. Stanovení titračních křivek a celkové kapacity	51
6.2. Stanovení sorpčních izoplán či průnikových křivek a užitečné kapacity	54
6.2.1. Pracovní postup	55
6.2.2. Vyhodnocení výsledků	58
6.3. Sorpce kovových iontů v závislosti na pH	58

6.3.1. Postup zkoušek	59
6.3.2. Metody analytické kontroly	59
6.3.3. Vyhodnocení výsledků	61
6.4. Použití kyseliny etyléndiamintetraoctové	63
6.4.1. Chování volné EDTA na katexových celulózech	65
6.4.2. Postup stanovení rozdělovacích koeficientů D_{EDTA} a metody analytické kontroly	66
6.4.3. Vyhodnocení výsledků stanovení D_{EDTA} a diskuse	66
6.5. Stanovení rozdělovacích koeficientů kationtů	70
6.5.1. Pracovní postup stanovení D_{Me}	71
6.5.2. Metody analytického stanovení kationtů při studiu D_{Me}	74
6.5.3. Diskuse výsledků stanovení D_{Me}	75
6.5.4. Závěry ze statických sorpčních pokusů a studia dělicích faktorů ...	87
6.6. Stanovení elučních křivek a histogramů	90
6.6.1. Sorpce Bi^{3+} a eluce pomocí EDTA na P-celulóze	92
6.6.2. Sorpce Bi^{3+} a eluce pomocí EDTA na C-celulóze	93
6.6.3. Sorpce Fe^{3+} a eluce pomocí EDTA na P-celulóze	93
6.6.4. Vyhodnocení elučních křivek	94
6.7. Chromatografické dělení na kolonách s použitím modelových roztokových směsí	97
6.7.1. Postup dělení Bi^{3+} z dvousložkových a tříslložkových směsí selektivní elucí pomocí EDTA. Dělení od přebytků Ni^{2+} , Co^{2+} , Pb^{2+} , Cu^{2+} , Ca^{2+} , Mg^{2+} a Fe^{3+} na P-celulóze	99
6.7.2. Dělení na C-celulóze. Oddělování Bi^{3+} od přebytků Ni^{2+} , Co^{2+} a Fe^{3+} z trojsložkových směsí Bi-Fe-Ni a Bi-Fe-Co	100
6.7.3. Dělení Fe^{3+} od přebytků Ni^{2+} , Co^{2+} , Ca^{2+} a Mg^{2+} na P-celulóze selektivní sorpcí	103
6.7.4. Dělení Ca^{2+} a Mg^{2+} od přebytků Ni^{2+} , Cu^{2+} a Co^{2+} na P-celulóze selektivní sorpcí pomocí EDTA	106
6.8. Aplikace iontovýměnných dělení pomocí celulózy a EDTA na vzorcích z analytické praxe	107
6.8.1. Dělení a stanovení Bi v čistém chloridu kobaltnatém, magnezitu, kalcitu, galenitu a rudních Cu-koncentrátech	109
6.8.2. Dělení a stanovení Fe v magnezitu, kalcitu a rudních Zn- a Pb-koncentrátech	112
6.8.3. Dělení a stanovení Ca a Mg v rudních Cu-koncentrátech	113
7. Závěr a resumé	115
8. Seznam citované literatury	119